

ต้นแบบการเอาใจเขามาใส่ใจเรา

วันหนึ่ง ในสัปดาห์ใกล้วันคล้ายวันเกิดของพระเดชพระคุณหลวงพ่อตัตตชีโว พระเดชพระคุณหลวงพ่อก็โอวาทแก่สมาชิกขององค์กร เพื่อให้นำไปเป็นข้อคิดในการครองตน และปฏิบัติขัดเกลาตัวเองในฐานะเป็นสมาชิกคนหนึ่งขององค์กรใหญ่เช่นวัดพระธรรมกาย ที่สมาชิกในองค์กรทุกคนล้วนมีเป้าหมายมาแต่ต้นว่า มาสร้างบุญสร้างบารมี ทำพระนิพพานให้แจ้งไปสู่ที่สุดแห่งธรรม ติดตามคุณยายอาจารย์และพระเดชพระคุณหลวงพ่อกันไปพร้อมๆ กัน

ในโอวาทนั้นมีหลายตอนสำคัญที่กล่าวถึงจริยวัตรของคุณยายอาจารย์ที่นักสร้างบารมีควรยึดเป็นต้นแบบ ผู้เขียนได้บันทึกโอวาทของพระเดชพระคุณหลวงพ่ไว้ มีใจความว่า

“...เรามาเป็นลูกศิษย์หลานศิษย์ของคุณยายแล้ว จะทำอะไรก็ต้องยึดคุณยายเป็นต้นแบบ คุณยายท่านได้ต้นแบบมาจากพระเดชพระคุณ-

หลวงปู่วัดปากน้ำแล้วท่านก็ทุ่มชีวิตปฏิบัติขัดเกลาตัวของท่านเองตามคำสอนที่พระเดชพระคุณหลวงปู่ท่านได้อบรมเคี่ยวเข็ญมา ทั้งในเรื่องงานรักษาศีลธรรมวินัย และงานสร้างบารมีของท่านเอง ท่านทำหน้าที่ทุกอย่างของท่านจนสุดชีวิต เสียตายว่าพวกเรามาไม่ทันเห็นว่า เมื่อสมัยที่คุณยายอยู่วัดปากน้ำภาชีเจริญ ท่านทำหน้าที่แต่ละอย่างของท่านอย่างไร

ในเรื่องของงานปฏิบัติขัดเกลาตัวเอง เท่าที่หลวงพ่อบอก ท่านทำของท่านได้ดีเยี่ยมวันแรกที่หลวงพ่อไปถึงคุณยายภาพลักษณ์ของคุณยายดูเผินๆ ท่านก็เหมือนแม่ชีทั่วๆ ไป แต่พอได้เข้าไปอยู่ใกล้ๆ ท่านเท่านั้น ความรู้สึกสัมผัสได้เลยว่า “เย็นใจ”

ตอนนั้นหลวงพ่อยังไม่ได้บวช ก็ไม่ได้มีภูมิธรรมอะไรนักหนา รู้แต่ว่าเข้าไปใกล้ครูบาอาจารย์ท่านนี้แล้วเย็นใจ นอกจากเย็นใจแล้ว เมื่อได้อยู่ใกล้ชิดท่านนานเข้า ก็ทำให้เห็นข้อบกพร่องของตนเองสารพัดอย่าง โดยที่ท่านไม่ต้องพูดไม่ต้องชี้ให้เห็นแม้สักครั้ง ในที่สุดก็เลยได้ตระหนักว่า ความสามารถอย่างยิ่งของผู้ที่เป็นต้นแบบ เป็นอย่างนี้เอง

หลวงพ่อบอกเองเป็นคนชอบสังเกต เห็นอะไรแล้วชอบเอามานั่งคิดหาเหตุผลต้นปลาย วันแรกที่นั่งคุยกับคุณยาย หลวงพ่อก็สังเกตตั้งแต่**วิธีการบ้วนน้ำลาย**ของท่าน จำได้ว่าข้างกายท่านมีกระโถนอยู่ใบหนึ่ง ข้างๆ กระโถนมีกระดาดที่ท่านตัดเอาไว้เป็นแผ่นเท่าๆ กัน ขนาดประมาณ ๑ ฝ่ามือ ซ้อนกันเป็นตั้ง ตามธรรมดาคนสูงอายุเวลาพูดไปคุยไปไม่นาน จะมีน้ำลายบ้างเสลดบ้างขึ้นมาติดคอ คุณยายท่านก็มีอาการอย่างนี้เช่นกัน แต่ท่านมีวิธีการปกปิดสิ่งที่น่ารังเกียจในกระโถนไม่เหมือนผู้เฒ่าทั่วไป คือพอเสลดติดคอท่านก็ยกกระโถนขึ้นมา ค่อยๆ ถ่มเสลดใส่กระโถน พอเรียบร้อยแล้ว ท่านก็หยิบกระดาดที่ท่านตัดเตรียมไว้นั้นใส่ลงไปแผ่นหนึ่ง แล้วท่านก็พูดก็คุยเรื่องอื่นต่อไป ถ้าเกิดมีน้ำลายเหนียวๆ หรือเสลดพันคอขึ้นมาอีก ท่านก็ถ่มใส่กระโถน แล้วก็เอากะดาดใส่ไปอีกแผ่นหนึ่ง

ทำไมหลวงพ่อดีต้องสังเกตแม้กระทั่งการถ่มน้ำลายของคุณยาย สำหรับหลวงพ่อดีเรื่องนี้ไม่ใช่เรื่องของการจ้องจับผิด แต่เป็นสำนึกเฉพาะตัวของหลวงพ่อดีที่หมั่นเตือนตนมาแต่ไหนแต่ไรแล้วว่า เมื่อได้อยู่ใกล้บัณฑิต หากไม่ว่าเห็นอะไรก็ปล่อยผ่าน แล้วเราจะได้ประโยชน์อะไรจากการพบบัณฑิต

เพราะฉะนั้น พอเห็นคุณยายจัดการเรื่องในกระโถนไม่เหมือนคนอื่น หลวงพ่อดีคนช่างสังเกตก็เลยถามยาย “ยาย ทำไมเวลายายถ่มน้ำลายแล้วต้องเอากะดาดใส่ไปแผ่นหนึ่งด้วย”

คุณยายมองหน้า แล้วพูดว่า

“คุณ... ยายน่ะแก่แล้ว กระโถนที่ใช้ต้องอาศัยให้เด็กๆ เขาช่วยเท ช่วยล้าง เด็กพวกนี้ เขาเป็นหลานๆ ของยาย บ้านเขาอยู่นครชัยศรี เขามาอยู่ด้วย อายุ ๑๐ ขวบบ้าง ๑๑ ขวบบ้าง พอมาอยู่กับยาย เขาก็มาช่วยเท กระโถนให้ยาย แต่คุณคิดดูนะ... ถึงแม้เขาจะเป็นลูกเป็นหลานของยายก็ตาม แต่ว่าน้ำลายหรือเสมหะนี้ มันเป็นของน่ารังเกียจ เขาเอามาเท เขาก็รังเกียจ ถ้าเราเองไม่ระวังหนักเข้าเดี๋ยวเขาก็ไม่อยู่กับเรา หรือถึงเขาจะอยู่กับเรา เขาก็จะทำให้ด้วยความไม่เต็มใจ ซึ่งถ้าไม่ระวังนอกจากเขาจะไม่ได้บุญแล้ว การที่เขาไม่รังเกียจเรา ดูถูกเรา เดี่ยวเขาจะได้บาปอีกด้วย อุตส่าห์มารับใช้เราแล้วแต่ได้บาปกลับไป มันไม่ถูก ยายคิดยายเห็นอย่างนั้น ยายก็เลยเอากะดาดปิดทับไปทุกครั้ง เพราะฉะนั้น ในกระโถนยายจะไม่มีควมน่ารังเกียจให้เห็น ถึงเวลาเขาเอามาเททิ้ง ก็คือเททิ้งเศษกระดาด ไม่ใช่เทของน่าสะอิดสะเอียน”

คุณยายมีจิตใจละเอียดอ่อนประณีตขนาดนี้ ท่านเอาใจเขามาใส่ใจเรา และเอาใจเราไปใส่ใจเขาไปเสียทุกเรื่อง หลวงพ่อดีเกิดมาไม่เคยเจอพระ ไม่เคยเจอผู้ใหญ่คนไหนเลย ที่จะเอาใจเขามาใส่ใจเรา เอาใจเราไปใส่ใจเขา

เหมือนอย่างคุณยาย ไปบ้านผู้หลักผู้ใหญ่ ผู้ดีที่ไหนที่เขาว่ามารยาทงามๆ
ก็ไม่เคยเจออย่างนี้เลย...”

“...หลวงพ่อฟังเข้าใจคำว่า เอาใจเขามาใส่ใจเรา เอาใจเราไปใส่ใจเขา
เมื่อวันที่หลวงพ่อกับคุณยายครั้งแรกนี้แหละ เพียงแค่ข้อปฏิบัติในการ
บ้วนน้ำลาย ถ่มเสลด และเหตุผลมุมมองที่ท่านอธิบายแค่นี้ ก็ส่องให้เห็น
ถึงคุณธรรมในใจท่านมากมาย เพียงพอที่จะให้กราบยกท่านเป็นครูบา-
อาจารย์ได้แล้ว ไม่ต้องไปดูคุณธรรมเบื้องลึกเบื้องสูงอย่างอื่นอีกแล้ว

วันนั้นหลวงพ่อก็ได้คิดหลายอย่าง แล้วก็อยากจะฝากพวกเราไว้ ณ ที่
นี้ด้วยว่า คนที่มีคุณธรรมจริง คนที่ฝึกหัดขัดเกลาตัวเองมาดีจริง คนที่
ตั้งใจสร้างบารมีดีจริง ต้องมีสติสัมปชัญญะ มีความเห็นอกเห็นใจคนอื่น
กลัวคนอื่นจะได้บาป กลัวคนอื่นจะได้บุญน้อย ใครมาใกล้แล้ว ต้องหาทาง
ให้เขาได้บุญกลับไปให้เต็มที่กันทุกคน ให้เขาได้ข้อคิดติดคุณธรรมจากเรา
ไปเยอะๆ ให้ได้ เหมือนอย่างที่คุณยายอาจารย์ท่านทำของท่านมาตลอดชีวิต

วันพุธที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๘

ณ สภาธรรมกายสากล (หลังคาจาก) วัดพระธรรมกาย จังหวัดปทุมธานี